

Alte Drucke

**SERMONES || D. Guarrici Abbatis Ignia-||censis, magni
illius Bernardi olim discipuli, mul=||ta pietate ac
eruditione differti, iam recens ad || ...**

Guerricus <Igniacensis>

Lovanii, 1555

In Assumptione sanctae Mariae

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150379

in ipsam impingamus. Aspira ô dies dierum, ob-
 umbra supra caput nostrû in die belli, inclina su-
 per nos vmbras salutis & refrigerij: & inclinen-
 tur subrus nos vmbræ torporis & tædij, imò cæ-
 citatis & mortis. Et licet contingant nos vmbræ
 de cogitatione terrenorum, non nos contegant
 tenebræ, id est, vmbræ crassiores de amore eorû:
 sed semper respirem^{us} in luminosum amorê tuû,
 ô pater luminum, qui viuis & regnas per omnia
 secula seculorum. Amen.

In Assumptiõe

sanctæ Mariæ sermo I.

ENI ELECTA mea,
 & ponam in te thronû meû.
 Multi vocati, pauci verò ele-
 cti. Beati quos elegisti Do-
 mine habitabûnt in atrijs tuis
 imò tu in eis habitabis, tu in
 eis regnabis, thronumq; re-

gni tui in eis collocabis. Sanè omniû beatorum
 beatissima est Maria, quæ de numero omnium
 electorû singulariter est electa & præelecta: quo-
 niam elegit eam Dominus, elegit eam in habita-
 tionem sibi dicens, Hæc requies mea in seculum *Psal. 132.*
 seculi: hic habitabo, quoniam elegi eam. Habitauit in ea nouē mensibus, habitauit cum ea & sub

Y ij ea, annis

IN ASSUMPTIONE B. MARIE

ea, annis pluribus. Habitans in ea replebat eam
singulari gratia charismatū, habitans cum ea pas-
cebat eam incomparabili piorum suauitate mo-
rum, & diuinorum desiderabili sapientia sermo-
num. Nunc autem & in ea & cum ea, sicut inter-
minabili æuo, sic incomprehensibili modo habi-
tans, satiat eam beatificantium gloria visionum:
foris quidem glorificatæ carnis formā exhibens,
intus autem formā verbi glorificantis imprimēs.
O Maria non vocaberis ait Dominus, vltā de-
relictā, & terra tua non vocabitur vltā desolata,
vt quia virgo, ideo sis infœcunda: Sed vocaberis
voluntas mea, id est, dilectus filius meus in ea,
quia complacuit Domino in te, & terra tua inha-
bitabitur, Habitabit enim iuuenis in virgine, &
habitabit in te filius tuus, imò si magis placet, vt
non recedamus à verbis scripture, habitabunt in
te filij tui. Quid hæretice caput erigis? Quid my-
sterium pietatis, ad occasionem perfidiæ rapis?
Vnum quidē genuit, qui sicut vnicus est patri in
cœlis: ita vnicus est matri in terris. Neque enim
sicut tu impiè blasphemās, alios postea filios ge-
nuit: sed intemeratum manet, sicut signaculum
perpetuæ virginitatis in matre, ita sacramentum
catholicæ vnitatis in prole. Ipsa tamē vnica virgo
mater, quæ se patris vnicum genuisse gloriatur,
eundem vnicū suum in omnibus membris eius
amplectitur, omniumq; in quibus Christum suū

*Eua nouer-
ca non ma-
ter.*

formatum agnoscit, vel formari cognoscit, ma-
trem se vocari nō confunditur. Eua vetus illa, nō
tam mater quàm nouerca, quæ filijs antē propi-

nauit

nauit præiudicium mortis quàm initiũ lucis, dicta est quidem mater cunctorum viuentium, sed inuēta est verius interfectrix viuentium, seu genitrix morientiũ: cū suum generare nihil aliud sit, quàm mortem ingenerare. Et quia illa nō potuit fideliter interpretari nomē suum, ista impleuit mysteriũ: quę & ipsa sicut Ecclesia cuius forma est, mater est omnium ad vitam renascentiũ. Mater siquidē est vitę, qua viuūt vniuersi: quam *Maria, mater est vitę* dum ex se genuit, nimirum omnes qui ex ea vi-
turi sunt, quodammodo regenerauit. Vnus generabatur, sed nos omnes regenerabamur: quia videlicet secundum rationem seminis, quo regeneratio fit, iam tunc in illo omnes eramus. Sicut enim in Adam fuimus ab initio propter semen carnalis generatiōis: sic in Christo ante initium, propter semen spiritalis regenerationis. Porro beata mater illa Christi, quia se matrē Christianorum cognoscit ratione mysterij: cura quoque se matrem eis præstat & affectu pietatis. Neque enim duratur ad filios, quasi nō sint sui, cuius viscera semel quidē fœta, sed nunquā effœta, nunquam desinūt fructum parturire pietatis. Benedictus siquidem fructus ventris tui, grauidam te ō pia mater inexhausta pietate reliqt: ex te quidem semel nascens, sed in te semper manēs & affluens, & in horto concluso castitatis, fontem signatum charitatis semper abundare faciens: qui licet signatus sit, foris tamen deriuatur, & in plateis aquę eius nobis diuiduntur. Licet nanque fons charitatis proprius Ecclesię, incōmunicabilis

IN ASSUMPTIONE B. MARIE

Esa. 62.

bilis sit alienis, beneficium tamen eius impartire
gaudet etiam inimicis. Denique si seruus Christi
filiolos suos iterum atque iterum parturit, cura
atque desiderio pietatis, donec formetur in eis
Christus, quanto magis ipsa mater Christi? Et
Paulus quidem genuit eos, verbū veritatis quo
regenerati sunt prædicando: Maria autem longè
diuinius atq; sanctius verbū ipsum generando.
Laudo quidem in Paulo prædicationis ministe-
rium, sed plus miror ac veneror in Maria gene-
rationis mysteriū. Vide autem si non & filij ma-
trem videntur agnoscere, dictante utiq; ipsis ve-
luti quadam naturali pietate fidei, vt ad inuoca-
tionē nominis eius, primò vel maximè refugiat
in omnibus necessitatibus & periculis, tanquam
paruuli ad sinum matris. Vndè nimirum de his
filijs puto nō absurdè intelligi, quod per ppheta-
tam promissum est ei, Habitabunt in te filij tui:
saluo duntaxat intellectu, quo de Ecclesia hæc
prophetia principaliter accipitur. Et nunc siqui-
dem habitamus in adiutorio matris altissimi, in
protectiōe ipsius commoramur, tanquā sub um-
bra alarum eius: & postmodum in consortio glo-
riæ ipsius, tanquam in sinu ipsius confouebimur.
Tunc erit vox vna letantium & aggratulantium
matri: Sicut letantium omnium nostrum habita-
tio est in te, sancta Dei genitrix. Nullatenus autē
credideris maioris esse felicitàtis & glorię, habi-
tare in sinu Abrahæ quàm in sinu Mariæ, cum
thronum suum in ea posuerit rex gloriæ. Veni,
inquit, electa mea, & ponam in te thronū meum.

Non

Non poterat signantius, aut elegantius describi *Maria*
prærogatiua gloriæ eius, quàm vt thronus Dei *thronus*
regnantis esse diceretur. Nulli siquidem animæ Dei.
tanta plenitudine, aut familiaritate copiâ sui di-
uina maiestas videtur indulgere, sicut illi in qua
specialiter præ cæteris residere delegerit. Disci-
pulis quidem Dominus loquebatur, qui paupe-
res facti pauperé sequebantur: In regeneratione *Matth. 19*
cùm sederit filius hominis in sede maiestatis suæ,
sedebitis & vos super sedes. Alibi quoque pro-
mittit idem agonothesa noster, de cœlo spectans
& incitans decertantes: Qui vicerit, inquit, dabo *Apo. 3.*
ei sedere mecum in throno meo, sicut & ego vici
& sedi in throno patris mei. Matri verò cui lon-
gè differens est meritum, nihilominus differens
promittit præmium. Veni, inquit, electa mea: &
ponam in te thronum meum. Parum est, inquit,
vt iudicanti consedeas, nisi & ipsa mihi sedes fias:
vt maiestatem regnantis eò fœlicius quò familia-
rius in te contineas, & specialius præ cæteris in-
comprehensibilem comprehendas. Continuisti
paruulum in gremio: continebis immensum in
animo. Fuiisti diuersorium peregrinantis: eris pas-
latium regnantis. Fuiisti tabernaculū pugnaturi
in mundo: eris solium triumphâtis in cœlo. Fui-
sti thalamus sponsi incarnati: eris thronus regis
coronati. O fili Dei nihil tibi nihil in illo tuo dis-
plicuit hospitio: quod tam libenter repetit, tam-
que affluenter remunerat tua dignatio. Nihil vti-
que in illo sordidum offendisti, quia nulla erat li-
bido, sed purissima castitas: nihil ruinosum, quia

Y iiij nulla

IN ASSUMPTIONE B. MARIE

Psal. 44.

nulla erat superbia, sed fundatissima humilitas: nihil obscurū, quia exclusa erat infidelitas: nihil angustum, quia diffusa erat charitas. Adornaue-
rat thalamum virgo prudentissima, te regē Chris-
tum non solum hospitē susceptura: sed & spon-
sum habitura. Adornaue-
rat, inquam, multiplici
decore virtutū & gloria, tantō fortasse locuple-
tius, quantō pauperior erat: tantō vtiq; tutius &
verius, quantō interius totum erat. Hunc orna-
tum mirabatur qui dicebat, Omnis gloria eius
filie regis ab intus in fimbrijs aureis, circūamicta
varietate. Et alius, O quā pulchra est casta ge-
neratio cum charitate. Domum tuam decet Do-
mine huiusmodi sanctitudo & decor. Is decor te
inuitauit, vt intrares: illexit, vt redires. Intrās be-
nedictionis gratiam multiplicasti: sed rediēs cu-
mulasti. Cū intraisti, homo natus es in ea: cū
redisti, Deus glorificatus es in ea. Tunc tibi po-
suisti in ea sacrariū gratiæ: nunc autem thronum
glorię. Dicūtur quidē & sunt alij throni, quidam
scilicet spiritus diuini, præ alijs vt putamus sub-
iectis ordinibus Dei præsidentis maiestate pleni:
quorum quæ sit prærogatiua scriptura non ex-
primit, licet innuat ex vocabulo quod nonnulla
sit. Sed & anima cuiuslibet iusti dicitur sedes sa-
pientię. Quę autem nunc est sedes sapientię, pro-
fecto tunc erit & glorię. Sit igitur illud cœli pa-
latium plenum sedibus & thronis, sedeatq; Deus
in omnibus, accommodās se & aptās cuique pro-
meritis. Non immeritō tamē creditur, sine iniu-
ria vel inuidia cæterarum sedium quoddam esse
speciale

speciale regis solum excelsum & eleuatū super gloriam omnium, Mariam dico exaltatam super choros angelorum, vt nihil contempletur supra se mater nisi filium solum, nihil miretur supra se regina nisi regem solum, nihil veneretur supra se mediatrix nostra nisi mediatorē solum : cui nos ipsa precibus suis cōciliet, commendet, & representet vnico filio suo Iesu Christo, cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen.

SERMO DE EO dem II.

ELIÆ Hierusalem nūciate di- *Cant. 5.*

lecto, quia amore lāgueo. Verba ista quæ à nobis hac nocte cātata sunt, qualiter ad assumptionem beatæ Marię possint videri pertinere, volumus si placet cum ve-

stra charitate tractare. Id autē eo genere sermonis faciendū videtur, quo nō modō secularium, sed etiam Ecclesiasticarum auctores literarum nonnunquam vsi sunt: maximē in tractandis canticis, vnde hæc sunt sumpta. Hoc nanque genus sermonis, salua veritate quadam ampliori vtitur libertate, cū videlicet sumpto themate causæ, vt beatus Hieronymus ait, nō tam loquitur quæ reuera facta vel dicta sint, quàm eiusmodi fuisse negotium ostendit: vt ea quæ dicuntur, & si facta vel dicta non fuerint, fieri tamē vel dici potuisse,

Y v aut

IN ASSUMPTIONE B. MARIE

aut etiam in affectu facientis, vel dicentis fuisse
nō absurdè credi possint. Maria igitur migratura
à corpore decūbebat, vt est humana infirmitas.
Porro filiꝝ Hierusalem quæ sursum est, id est an-
gelicæ virtutes, scientes nimirum quia obsequijs
matris captanda est gratia filij, visitabant satis of-
ficiosè ac deuotè dominam suam, matrē domini
sui. Et fortasse aliquid huiusmodi primò post sa-
lutationis officia locuti sunt ei angeli: sicut speciē
humano vultui, ita sermonē humano nimirum
conformātes affectui vel vsui. Quid est obsecro
mi domina, quod sic ægra videris & languida?
Quid est quod præter solitū tristis & pigra, ab heri
& nudius tertius sicut solebas non sancta reuisis
loca, quorū contemplatiōe amorē tuū pascebas?
Iam per aliquot dies non vidimus te, aut rupem
Caluariæ ascendētē, vt ibi locū crucis impleres
lachrymis, aut ad sepulchrū filij adorantē gloriā
resurrectionis, aut in monte Oliueti deosculantē
extrema vestigia ascendētis. Ob hoc ipsum si qui-
dem creditur in valle Iosaphat cōmorata (vbi &
sepulchrū eius mōstratur, vt ait beatus Hierony-
mus) in Ecclesia miro lapideo fabricata tabulatu:
ne scilicet à sanctis locis lōgius recederet, sed sæ-
pius ea inuisens, licet oīa memoria teneret, for-
mā tamen gestorū velut corporaliter in ipsis effi-
giatam locis dulcius amplecteretur, vt vel sic suū
aliquatenus amorem solaretur. Causam itaque
percunctātibus illis, cur ab his modò vacaret, &
ex toto decumberet: languo, inquit. Papē lan-
gues? Languor enim quem locū in corpore tuo
reperit,

reperit, in quo salus mūdi tam diu habitauit? De corpore illius filij tui virtus exibat & sanabat omnes, adeo vt etiam fimbria vestimenti Aemorroissam sanaret, & tu quæ tādīu ipsum in vtero, in sinu, in gremio continuisti, quomodo postea vlli infirmitati, aut languori, vel accessibilis esse potuisti? Non est, inquit, quod id miremini: si illud ipsum corpus filij mei, quale aliquādo fuerit recordemini. Et ipsum enim q̄ infirmū, quātūsvē defectibus subditum fuerit, voluntate tamē, ego noui quæ ipsum in vtero alui, vberibus lactaui, sinu foui: nec solius infantia, sed & sequentium defectus ætatū vidi, & eis vt potui ministravi: ad extremū non sine passione mea, ludibria & supplicia passiōis & crucis aspexi, per singula discēs quān verē de eo noster Esaias dixerit, Verē languores nostros ipse tulit: & dolores nostros ipse portauit. Cur* ego doleam nō eum meo dedisse *Esa. 53.*
corpori, quod suo non dedit? Non sum ita delicata aut superba: vt quod ille dignatus est pati, ego quantulacūq; ex parte, pati nō possim aut nolim. Et ille quidem misericordie volūtate, ego naturali necessitate. Sanē aliud est sanitas, aliud est sanctitas. Sanctitatē dedit corpori meo, concepti sui corporis sacramento: sanitatē se daturū promisit, suscitati corporis exemplo. Deniq; vt minus miremini languorem meum: amore languo. Languo plus impatientia amoris: quān passione doloris. Plus vulnerata charitate: quān grauata infirmitate. Heu, inquiūt illi, quān frequētes imō cōtinuæ causæ languoris! Bone Iesu quomodo

IN ASSUMPTIONE B. MARIE

quomodo hæc mater tua postq̃ te genuit, nunq̃
ferè nisi in languore fuit! Primò languit timore,
postea dolore, nunc amore. Timore à natiuitate
vsque ad passionem, cum semper vitam filij insi-
dijs appeti videret: dolore, toto tempore passio-
nis, donec rediuuium reciperet: nunc amore &
desiderio scèlicius sed miserabilius cruciatur, q̃a
sedentē in cœlo non tenet. Quomodo Iesu bone
qui summi fructus es gaudij, tam longi factus es
illi causa martyrij, vt charissimam tibi ipseus ani-
mam, tot & tam acuti sine cessatione pertranscât
gladij! Sed obsecramus te domina, quid vis facia-
mus tibi? Vis saltem vt resideat hic iste Gabriel
symmiltes tuus, vt alsideat & ministret tibi, qui
ab initio conscius & minister mysterij tui, custos
quoq; tui cubiculi meruit deputari? Non op' est,
inquit. Sufficit mihi virgo meus, nouus in carne
angelus, discipulū dico quē diligebat Iesus, cuius
me dilectionis hæredē reliquit, cum illū mihi &
me illi in cruce cōmēdauit: cuius obsequio nihil
mihi gratius, quia conuersatione & affectu nihil
castius, moribus nihil suauius, nihil syncerius fi-
de, nihil sanctius sermone. Nos ergo, aiunt illi, in
quo tibi esse poterimus officiosi? Filię, inq̃r, Hie-
rusalē, nūciate dilecto, quia amore langueo. Ipse
nouit quomodo meo medendū sit languori. At
nostri, inquiūt, quia cum sciat oīa, de multis quasi
nescius interrogat. Si ergo quæsierit qd illud sit
quod tuo vulnere velis adhiberi, quid responde-
bimusei? Sodales, inquit, estis spōsi, Gabriel iste
meus paranympus, nō puto vobis esse celandū
amoris

obomop

amoris

amoris mysteriū. Dicam igitur tantū ne iudicer temeraria, quōd maiora me querere videar. Osculetur me osculo oris sui. Si qd mihi conscia essem, contēta essem cum Maria Magdalene osculo pedū, vbi indulgētia sumitur delictorū. Sed q̃a in omni vita mea nō me reprehēdit cor meū, nō puto me arroganter flagitare de osculo oris, gratiā gaudiorū. Cur aut̃ arrogās videar, si illud os mihi reposco, quod de me sibi formauit ipse conditus & cōditor? Cū paruulū tenebā inter brachia, quotiēs osculari speciosum formā prae filijs hominū mihi libebat, satis licebat: nunq̃ faciem auertebat, nunq̃ matrē repellebat. Et si fortassis impatientia desiderij eram nimia: ipse tamē more suo, morem matri gerebat. Gaudebat eam replere gratia, quæ diffusa erat in labijs eius, & dulcedine qua totus erat plenus, totus concupiscentia, & desideriū, castarū scilicet animarū. Vnde sicut ipse de se confitetur, Qui edūt me adhuc *Eccli i 24.* esuriēt, & qui bibūt me adhuc sitiēt: quanto gratiā oris illius gustavi suauius, tātō nimirū repeto nūc ardentius. Creuit quidē gloria & maiestate: sed nihil ab illa ingenita mutatus est mansuetudine & bonitate. Nihil ad illū illud superbię secularis elogiū: Honores mutant mores. Sublimior est, sed nō sup̃bior: Gloriosior, sed nō dedignantiōr. Nō fastidiet matrē quā elegit, nec æternā electionē suā, nouo iudicio reprobabit. Ne timeas Maria, ait Gabriel more suo: inuenisti enī gratiā ap̃d Deū. Etiā in cæteris q̃ lōgē iacēt tuis sub vestigijs, p̃bare cōsuevit improbitatē hui⁹ affectus & precis:

IN ASSUMP. B. MARIE SER. II.

& precipis: qui nihil nimium, aut iniuriosum sibi deputat, quod in eum vera duntaxat charitas presummat. Et conuersus ad sociam multitudinem, eam⁹, inquit, eamus: ne ipsi filio facere videamur iniuriam, si gloriam matris differamus. Cum ergo reuersi nunciassent hec Domino suo, quod putamus Iesum nistale aliquid locutus: Ego sum qui patrem & matrem filijs honorandos commendauimus, ego ut facerem quod docui, & exemplo essem alijs, ut patrem honorarem, in terram descendere: nihilominus ut matrem honorarem, in celum reascendere. Ascendi & preparaui ei locum, thronum glorie: ut a dextris regis regina coronata consedat in vestitu deaurato, circumdata varietate. Neque hoc dico quod in parte thronus ei collocetur: quin potius ipsa erit thronus meus. Veni igitur electa mea, & ponam in te thronum meum. In te mihi quandam regni sedem constituam, de te iudicia decernam, per te preces exaudiam. Nullus mihi plus ministravit in humilitate mea: nulli abundantius ministrare volo in gloria mea. Conicasti mihi preter alia quod homo sum: concubabo tibi quod deus sum. Flagitabas osculum oris, quinimmo tota de toto osculaberis. Non imprimam labia labijs, sed spiritum spiritui osculo perpetuo & indissolubili: Quia concupitui speciem tuam, etiam desideratius quam tu meam, nec satis glorificatus videbor mihi, donec tu conglorificeris. Gloria tibi Domine Iesu, subintulit chorus angelorum. Gloria tibi Domine Iesu, ingeminet cœtus fidelium. Glorificatio matris tibi preciat ad gloriam, nobis ad veniam: te prestat cui est honor & gloria, per omnia secula seculorum. Amen.

¶ SER.

SERMO DE EO

dem III.

N OMNIBVS requiē quæ- *Eccl'i 24.*

siui. Grata quies fessis. Grate igitur & oportunē vobis qui fessi estis dies iste quietis & feriationis interuenit, vt dum sanctę Dei genitricis requiem celebramus,

non solum corpora recreetur hac diurna quiete à labore messis, sed etiam corda respirent in recordationem & amorem illius eterne quietis. Et ibi tamen o fratres, ibi etiam metetis, sed requiē metetis qui nunc laborem huius messis seminatis: fructus huius laboris, illa requies erit: requies à labore, merces pro labore, cuius etiam recordatio fideles vires reparat in labore. Umbra est æstuantibus, cibus esurientibus. Sic enim ait illa, quæ memoriam abundantię suauitatis eius erubescabat: Sub umbra illius quem desiderauerā sedi, *Cant. 2.*

& fructus eius dulcis gutturi meo. O qui laboratis, o qui portatis pondus diei & æstus, sub umbra alarum Iesu inuenietis requiem animabus vestris, firmamentum, vt scriptū est virtutis, tegimen ardoris, umbraculum meridiani: vt ex sententia cordis sit illa cōfessio oris: Domine Domine virtus salutis meę, obumbrasti super caput meum in die belli, in die æstus & laboris, certaminis & tentationis. Cū enim meditatio eterne requiei capitibus laborantium obumbrat, nō solum ab

Psal. 139.

IN ASSUMPTIONE B. MARIE

Gene. 49.

*Reges semper
per quæ=
renda.
Heb. 4.*

*Requiem
mali habet
re neque=
unt.*

solum ab æstu tentationum refrigerat, sed etiam ad laborē animos innouat: iuxta illud quod scriptum est de asino forti Ysachar. Vedit requiem quod esset bona, & terram quod optima, & supposuit humerum ad portandum: id est, desiderio illius quietis & hæreditatis sponte humiliavit se ad laborandum. Et iste ergo dicere potuit, In omnibus requiem quæsiui, & in hæreditate Domini morabor. Fœlix qui in omnibus laboribus & vijs suis requiem quærit beatam: semper festinans ingredi, vt Apostolus monet, in illā requiē, eius desiderio corpus affligens, animum autem iam illi requiei parans & componens: cum omnibus hominibus, quod ex ipso est, pacem habens, requiem & otium Mariæ voluntate præeligans: laborem autem & negotium Marthę necessitate quidem suscipiens: sed quanta præualet pace & quiete spiritus adimplēs, & semper ad illud vnū necessarium de illa multiplici distractiōe sese recolligans. Homo huiusmodi etiam cū laborat, quiescit: sicut ediuerso impius etiam cū quiescit, laborat. Quomodo enim quiescerēt, quibus Deus immittit rotam malorum: quibus iurauit in ira sua si introibunt in requiem meam? Extra illam nō est nisi afflictio & miseria, & in circuitu eius tempestas valida: sicut & in natura rerū fit, vt quicquid extra simplicitatem & vnitatē puncti fuerit, in motu & agitatiōe sit: tantoq; concitatiore quilibet circulus impetu rotetur, quanto ab immobilitate principij sui, id est, à medietate centri recesserit longius. Sanē in circuitu impij ambulant,

ambulant, quibus Deus immittit rotam malorum, ideoque in illam internam & æternam requiem intrare non possunt. Ideo contritio & infelicitas in vijs eorum, quia viam pacis non cognouerunt: quia nec quæsierunt, vt dicere possint, In omnibus requiem quæsiui: vt videlicet in multiplicitate actuum suorum quibus turbantur & turbant, vnum quod est necessarium cogitēt aut requirant. Iustorum potius est vox illa, qui & dicere possunt. Vnam petij à Domino hanc requiem: *Psal. 26.* vultum tuum Domine quæsiui, vultū tuum requiram: qui non nisi quietis illius amore laborant, qui omnino præoptāt ingredi putredinem in ossibus suis, vt requiescant in die tribulationis, quàm in bonis ducere dies suos, & in puncto ad infernum descendere. Si quis tamē curiosius inquirere velit, cuius potissimum vox illa sit, In omnibus requiem quæsiui: vox est vtique sapientiæ, vox est Ecclesiæ, vox est Mariæ, vox est cuiuslibet sapiētis animæ. Sapientia in omnibus requiem quæsiuit, sed in solis humilibus inuenit: Ecclesia in omnibus mūdi nationibus requiem quæsiuit, sed in solis credentibus inuenit. Maria sicut & quælibet fidelis anima, in omnibus actionibus suis requiem quæsiuit, sed hodie demum inuenit, cum post persecutionē Herodis, & fugā Aegypti, post tot insidias & atrocitates Iudaicæ impietatis, post tot passionēs suas, de passione & morte filij, postquam tot & tam acerbi ipsius animam pertransierunt gladij, tandem hodie dicere datum est ei: Conuertere anima in requiem
 Z tuam,

IN ASSUMPTIONE B. MARIE

tuam, quia Dominus benefecit tibi. Quid creauit
me, creatus ex me, requieuit in tabernaculo cor-
poris mei, negare non poterit mihi requiem cœli
fuit. Qui enim gratiã vitro cumulat alijs, par pari
quomodo nõ referet matri? Perge Maria, perge
secura in bonis filij tui, fiducialiter age tanquam
regina, mater regis & sponsa. Requiẽ quærebas,
sed amplioris gloriæ est quod tibi debetur, reg-
num & potestas: Indiuifum habere tecum cupit
imperium, cui tecum in carne vna, & vno spiritu
indiuifum fuit pietatis & vnitatis mysteriũ: dum
scilicet saluo honore naturæ, geminato munere
gratiæ, iuncta est mater in matrimonium. Re-
quiesce igitur ô foelix inter brachia spõsi, replica-
bit tibi (ni fallor) inter amplexus & oscula, quàm
suauiter requieuerit in tabernaculo corporis tui,
quàm suavis in cubiculo cordis tui. Non est in-
iustus Deus. ô fratres, vt obliuiscatur operis boni,
viuit semper apud eum memoria beneficij se-
mel accepti. Beatus apud quẽ Deus vel semel re-
quiem intenerit, in cuius tabernaculo vel hora
vna requieuerit. Ecce nunc quoq; sapientia cla-
mitat in plateis, In omnibus requiẽ quæsiui, pul-
saui, nec fuit qui aperiret: vocaui, nec fuit qui re-
sponderet. Filius hominis factus secundum pro-
phetam velut vir vagus, & quasi viator declinãs
ad manendũ, nõ habet vbi reclinet caput suum,
foris stat plenus caput røre, & cincinnos guttis
noctium. Quis ille in nobis tam humanus atque
hospitalis, vt surgat & aperiat ei, & inducat in cu-
biculum suum, aut certẽ ostendat ei cœnaculum
grandẽ

Hiere. 14.

man

grandè stratum, vbi cum discipulis pascha manducet nouū? Hoc enim dico fratres, nisi requiem quam querit inuenerit apud nos, nec nos optatā requiē inueniemus in illo. Ait quidem Dominus per prophetam. Hęc est requies mea, reficite lassum, & hoc est meum refrigerium. Beatus qui intelligit super ægenum & pauperē: in die mala parabit ei Dominus, vicissitudine debita, requiē & refrigerium. Si ergo humanitatem membrīs suis exhibitam Deus imputat sibi, quantò magis quod ipsius sit spiritui, cum gratiarū actione recolet, hospes, inquis, fui & suscepistis me? Nā quid enim multorum paupertas sanctorum, quę vagos colligere, esurientes pascere non sufficit, Domino qui magis apud pauperes hospitari consuevit, inhumana & inhospitalis erit? Super quē aut requiescā, inquit, nisi super humilē & quietū & timentē verba mea? O humilitas angustia tibi, ampla diuinitati, pauper & insufficiēs tibi sufficiēs ei quē non capit orbis: copiosē ac delitiosē reficiēs illum qui & angelos pascit. Super quem, inquit, requiescam nisi super humilem? In omnibus requiem quæsiui: sed apud humilē ancillam inueni. Nō est inuenta similis illi in gratia humilitatis: ideo in plenitudine humilitatis requieuit etiam corporaliter omnis plenitudo diuinitatis. Quanquam aliter requieuerit in filio, quia & si mater humillima, longē tamen filius humilior. Idcirco spiritus septiformis non solum super ipsum requieuit: sed etiā omnibus qui mites & humiles ab eo esse didicerūt, diuersas in eo fœlicis-

IN ASSUMPTIONE B. MARIAE

*Christus
reclinato-
riū nostrū.*

simæ quietis mansiones præparauit, imò totū ipsum quoddam aureū fecit reclinatoriū ad quiescendum. Huius nimirum reclinatorij beatissimā requiem visus est quādam specie prælibasse, qui supra pectus eius meruit in cœna recūbere. Sed adhuc libet intueri: quā plenū rationis & congruētiae sit quod ait, super quem requiescam, nisi super humilem & quietum. Quomodo nanq; super inquietū aliquid quiesceret, quomodo super basem, quæ nutaret aut vacillaret, columna immobilis staret? Quis autem nisi humilis, quietus esse potest? Quis nisi humilis in pace quieti & modesti spiritus, seipsum possidere potest? Impium projicit vêtus à facie terræ, circumferturq; omni vento doctrinæ. Impius, inquit propheta, quasi

*Nemo ge-
tus, nisi hu-
milis.*

Esa. 57.

mare feruens, quod quiescere nō potest. Feruet ira, æstuat auaritia, intumescit superbia: seipsum iugiter pugna quatit intestina, ac seditione collidit domestica. Vt ergo requiescat in vobis o fratres mei amator ille largitorq; quietis: date opera

*1. Thes. 4.
Vt quieti si-
mus, dāda
est opera.*

ram iuxta cōsiliū apostoli, vt quieti sitis. Quo nā modo istud erit? Dico, inquit, vobis: Vt vestrum negotium agatis, & operemini manibus vestris. Opus est onus quo veluti pondus nauibus, ita quies & grauitas inquietis additur cordibus: sed exterioris hominis fundatur atque componitur status. Magnorum initium malorum est, sicut legistis, mulier vaga, quietis impatiens, nec valens consistere in domo pedibus suis: nūc foris, nunc in plateis, nunc iuxta angulos insidians. Nec sine causa est quod magister gentium hoc inquietu-

Prover. 7.

dinis

dinis malum sic habet suspectum: vt non solum
 correptione, sed etiam separatione censeat illud
 persequendū. Rogamus, inquit, vos fratres, cor-
 ripte inquietos. Et itē in secunda ad eisdē The-
 salonicenses inter alia quæ super inquietos velut
 ē cœlis tonabat: audiuius, inqt, inter vos quos-
 dam ambulantes inquietē, nihil operātes sed cu-
 riosē agentes. His qui eiusmodi sunt denuncia-
 mus, vt cum silentio operātes, suum panē man-
 ducēt. Quod si quis nō obēdit verbo nostro per
 epistolā, hunc notate: & ne commisceamini cum
 illo, vt cōfundatur. Si quis fortē, quod absit, eius-
 modi inuenitur inter vos, pulchri⁹ & honestius,
 antequam tam grauitē & publicē noceatur, vltro
 confundetur: inde scilicet, quia notabilis est, &
 dissimulatur: reprehensibilis, & toleratur. Sic au-
 tem confundatur, vt confusione corrigatur, cor-
 reptione lætetur, lētificetq; nō modo nos, sed spi-
 ritū Dei: qui cū dicat, in omnibus requiē qua-
 siui, non inuenit eam nisi in quietis, nec præstat
 nisi quietis. Vndē & inquietos per prophetā re-
 uocat & compescit: si reuertamini, & quiescat, *Esa. 30.*
 salui eritis. Omnes ergo pariter sic operam de-
 mus, vt quieti simus, vt in quiete nostra semper
 in meditatione æternæ quietis occupemur: ac de-
 siderio illius ad omnem parati laborem inuenia-
 mur. Hoc nobis impetret beata Dei genitrix cu-
 ius requiem celebramus, ab eo qui requieuit in
 tabernaculo corporis & cordis eius. Ipse est re-
 quies æterna Christus Iesus: cui est honor, &
 gloria per omnia secula seculorū. Amē.

SERMO DE EO dem III.

Luce 10.

MARIA optimā partē elegit. Hoc de Maria sorore Marthæ scriptū est: sed in Maria matre Domini hodie plenius & sanctius impletum est. Hodie nanq; beata virgo Maria optimā partē elegit, inō quam dudū elegerat, hodie perpetuō possidentem accepit: vt scilicet inseparabiliter adhæreat Domino, perenniterq; fruatur Dei verbo. Nec alienū aut incongruū si quod de illa Maria dictū est, in istam transsumatur: cū ad conuenientiā transformationis, similitudo nō solum nominis, sed etiā operis suffragetur. Illa siquidem Dominum hospitio tecti, hæc thalamo suscepit vteri. Et qui creauit me, inquit, requieuit in tabernaculo meo. Illa sedēs secus pedes Domini audiebat verbum illius: hæc sedula circa curam humanitatis eius, cōseruabat omnia verba quæ de illo erant, conferens in corde suo. Sed & cū euangelizans circūiret Iesus ciuitates & castella, Maria comes indiuidua vestigijs eius adhærebat, pendebatq; ex ore docentis: adeo, vt nec procella persecutionis, nec horrore supplicij à confectatu filij & magistri potuerit absterri. Stabat, inquit, iuxta crucem Iesu, Maria mater eius. Planē mater, quæ nec in terrorē mortis filiū deserebat. Quomodo enim morte terreri pōgerat, cuius

Ioan. 19.

222

cuius charitas fortis vt mors; imò fortior quam
 morserat? Planè iuxta crucem Iesu stabat, cuius
 mentem dolor crucis simul crucifigebat, suamq;
 ipsius animam tam multiplex pertransibat gla-
 dius; quātis confossum corpus filij cernebat vul-
 nerib⁹. Merito igitur ibi mater agnita est, & causa
 ipsius, idoneo tutori delegata est, vbi maxime
 probata est. & matris ad filiū sincera charitas; &
 filij de matre vera humanitas. Nā alias velut dis-
 simulasse matrē visus est: siue cū in nuptijs fla-
 gitanti miraculum ait, quid mihi & tibi mulier,
 siue cū in medijs sermonibus euangelij dicēti
 cuidam, ecce mater tua, & fratres tui rōnis stant
 quærentes te: quæ est, inquit, mater mea? Sed &
 matri cū miraculū posceret, sic respondendum
 erat, vt aliud dē quā a matre se miracula habere
 significaret: & illi qui sermonem euangelij paren-
 tes annunciando interrompebat, melius respon-
 dere nō poterat, vt videlicet spiritualia carnalibus
 præferenda monstraret. Ac si more suo diceret
 parentibus, occupatū in negotio euangelij quæ-
 rentibus. Quid est quod me quæritis? Nescitis,
 quia in his quæ patris mei sunt oportet me esse?
 Absit enim vt matrem aspernatus sit: qui tanta
 cura de parentibus honorandis legē dedit. Absit
 inquā, vt in terra fastidierit matrē: cuius ē cœlo
 concupiuit decorē. Imò potius ordinabat in no-
 bis charitatem; tam verbisq; exemplis nobiscum
 agens, vt carnalium affectibus necessitudinē, nō
 solum Dei præponamus dilectionem: sed etiam
 eorum qui Dei faciūt voluntatem. Ille siquidem

Matth. 12.

Christus
 charitatis
 ordinē ex-
 emplis
 docuit.

Z iij affectus

IN ASSUMPTIONE B. MARIE

affectus de cordibus exigitur omniū nostrum,
 quos summi patris adoptauit dignatio: quo fide-
 liter dicamus cum ipsius vnigenito. Quicumque
 fecerit voluntatē patris mei qui in coelis est, ipse
 meus frater, & soror, & mater est. Profrus filijs
 Dei competit vox ista, nec vllū fidelius testimo-
 nium reddit ipse spiritus spiritui nostro quod si-
 mus filij Dei: quam vt sonet de cordibus nostris
 hæc vox vnigeniti Dei. Itaque Mariam quæ se-
 cundum carnem mater erat, alia quoq; ratione
 matrē sibi Iesus probat: quandoquidē & ipsa vo-
 luntatē patris in tantum faciebat, vt de ipsa præ-
 diceret pater, vocaberis volūtas mea in ea. Igitur
 vbi eam visus est ignorasse filius, ibi amplius ho-
 norasse inuenitur: dum ei scilicet materni nomi-
 nis honor duplicatur, pro eò quòd eundē filium
 quem aluo gestauerat incarnatū, etiā nūc animo
 gestabat inspiratū. Cæterum cū dilexisset eam
 Iesus, in finem dilexit eam, vt non solū propter
 ipsam finē viuendi, verū & in ipsam finē penē
 faceret loquendi: dum velut inter vltima verba
 testamenti curam matris, cuius debitorē se cog-
 noscebat, charissimo trāsribit hæredi. Sic quip-
 pe inter Petrum qui plus diligebat, & Ioannē
 qui plus diligebatur, hæreditatē suam Christus
 diuisit: vt Petrus sortiretur Ecclesiam, Ioannes
 Mariam. Huic planē competeat hæc portio non
 solū iure propinquitatis, sed etiam amoris pri-
 uilegio testimonioq; pudoris. Decebat nanque
 vt non nisi virgo virgini deferuaret, quatenus &
 virgo beata diuino languens præ amore, floribus
 fulciretur

fulciretur castitatis. & virginitas adolescentis id interim perciperet remunerationis, vt de contubernio proficeret tantę sanctitatis. Qui etiā, quia fidelis probatus est in obsequio incorruptę matris: mysteria quoq; diuinitatis, & arcana verbi incorruptibilis sibi credi promeruit. Decebat, inquam, vt matri Domini nō alius obsequeretur quā dilect^{us} filij, quatenus & mater semper spirās fillum in dilectum filij suauius respiraret: & discipulus magistrū sibi conquerēs nimis cito subtractū, magistrā totius veritatis se reperisse gauderet. Id quē satis cōmodē prouisum, vt scripturus Euāgelium familiarius de singulis conferret cum ea, quę conscia erat omnium: quippe quę ab initio omnia filij sui diligentius obseruauerat, conseruans omnia verba quę de illo erāt, conserēs in corde suo. Sic nempe se Marthā exhibuit in cura pueri nutriendi: vt nihilominus Marię partes executā credatur, in studio verbi cognoscendi. Maximē tamen postquam idem filius ascendit vbi erat prius, mater absoluta omni sollicitudine tēporali, sanctoq; spiritu (quē pręter singulares illas conceptus sui primitias cōmuniter cum Apostolis acceperat) plenius illuminata: gaudebat nimirū vacare & videre quoniam Iesus est Deus. Visio prorsus ineffabilis gaudij, summęq; delectationis omnibus qui diligūt Iesum: sed prę omnibus illi quę genuit Iesum. Cui sicut singulariter excepta est gratia Deū generandi: sic & pręrogatiua gloriandi in eo quem genuit. Omnino singularis atq; incomparabilis

Z v gloria

IN ASSUMPTIONE B. MARIE

gloria virginis matris, videre Deū regem omniū
in diadēmate carnis, qua coronauit eum; vt &
Deum agnoscat & adoret in corpore proprio, &
corpus proprium glorificatū videat in Deo. His
interim, vt opinor cōtemplationibus pascetur
Maria, hanc optimā partem elegerat; quæ nō ab-
lata, sed perfecta est hodie in ea. Quia enim negli-
gens aut segnis non exiit in opere Marthæ, ne-
quaquam vacua derelicta est à fructu Mariæ. La-
bor in actione, fructus seu merces in contempla-
tione. Propterea, inquit, quod laborauit anima
eius, videbit & saturabitur. Vobis hæc dicimus
fratres vt si quis desiderio tangitur illius optimæ
partis, quæ in Maria laudatur, sciat quia hæc præ-
mium est illius quæ in Martha non improbatu-
r: nec æquum est vt præmium ante meritū requi-
ratur. Iacob prius oportet iungi Liæ quàm frua-
tur inplexib⁹ Rachel: sed & ipsum prius vocari
& esse Iacob, quàm Israel. Rectorē, inquit, te po-
suerunt, curam illorum habere, & sic considera, &
omni cura tua explicita recumbe, vt lateris pro-
pter illos; & ornamentum gratiæ accipias coro-
nam. Labor siquidem operis, seu sollicitudo am-
ministrationis, semina sunt iustitiæ: pro quibus
gaudia metenda sunt ex ore consolantis miseri-
cordiæ. Sic enim ait propheta, Seminate vobis in
iustitia, metite in ore misericordiæ. At enim, Qui
parcè seminat, parcè & metet. Et qui seminat in
benedictiōe, de benedictionibus & metet. Nū-
lus sanè tam profusa benedictiōe seminabit: sicut
illa benedicta in mulierib⁹, quæ benedictū semen

anolg v. 5

deven-

Esaiæ 53.

Ecclⁱ 32.

Osee 10.

de ventre profudit. Sed semen dicam an fructū?
Melius vtrumq;. Qui enim semen est operanti-
bus iustitiā: fructus erit metentibus gloriam. Se-
men in passione: fructus in resurrectione. Potēs
in terra semen istud, quod cadēs in terram mox
excitauit potentiam suam, vt multum fructū af-
ferret: & in semine illo benedicerentur omnes
gentes. Vndē & ibi sequitur, generatio rectorū
benedicetur. De benedictionibus suis itaq; Ma-
ria metat: & quæ benedictionem omnium gen-
tium seminauit, benedictionem omnium gentiū
singulariter accipiat. Beatam me dicent, inquit, *Luca 2.*
omnes generationes. Parum est hoc. Beatam te
dicent omnes beatorum spirituum ordines. Vi-
derunt hodie ascendentem filiē Sion cœlestis, &
beatam dixerunt, & reginæ laudauerunt eam.
Prorsus de benedictionib⁹ suis hodie Maria me-
tit, quia refusa est spiritualiter in eam omnimoda
benedictio illa, quam de se profudit. Date ei, in-
quit spiritus sanctus, de fructu ventris sui: & sa-
turetur illo quem genuit. O mater misericordiæ
saturare gloria filij tui: & dimitte reliquias tuas
paruulis tuis. Tu iam ad mēsam domina nos sub
mensa catelli. Sicut oculi ancillæ in manibus do-
minæ suæ, ita familia hæc famelica de te præsto-
latur alimoniam vitæ. Per te fructum vitæ com-
municauimus in mensa præsentii sacramento-
rum, per te eundem fructum vitæ communi-
mus in mensa perennium gaudiorum, Iesum be-
dictum fructum ventristui: cui est honor
& gloria, per oīa secula seculorū. Amen.

IN NA-